

Blik op Boijl

De KRAAMINRICHTING

Baby's in Boijl werden ook in het verleden vaak thuis geboren en daarna verzorgd door baaksters als Trien Wibiër en Froukje Bovenkamp. Die hebben in het dorp zo tientallen keren moeder, kind en gezin bijgestaan. Jonge moeders konden echter ook een tijdlang bevallen in eigen dorp in een heuse kraaminrichting. Vrouwen die erg afgelegen woonden vonden het ook wel een veilig idee, mochten zich tijdens de bevalling complicaties voordoen, goed bereikbaar te zijn.

Trijntje (Trien) Donker - de Graaf exploiteerde een kraaminrichting in hun boerderij op Boijlerweg 51 van 1948 tot in 1951.

Trien werd geboren in 1916 te Noordwolde. (Oosterstreek) Na de lagere school was verder leren er niet bij want in het gezin de Graaf werden in 10 jaar tijd 7 kinderen geboren. In nog geen anderhalf jaar tijd ging het gezin van drie naar zeven kinderen door de geboorte van twee tweelingen.

Trien was het oudste kind en haar moeder kon haar hulp goed gebruiken, ze bakte (op een petroleumstel) heel wat pannenkoeken voor het gezin! Later ging ze wél naar de avond school en toen ze 19 jaar oud was begon ze met de opleiding leerling verpleegster in het ziekenhuis te Heerenveen. Tijdens die opleiding moest haar moeder daar geopereerd worden en gaf haar de raad: 'Als dit fout gaat en ik kom te overlijden, moet jij je opleiding afmaken want je weet nooit hoe je leven verloopt'. Een wijze raad zou later blijken!

Boijlerweg 51

Trien behaalt haar diploma's in 1939 en vindt werk in rusthuis 'Thabor' in Sneek. Als ze in 1942 trouwt met Hendricus Donker eindigt ook haar werk als verpleegster.

Samen betrekken ze de boerderij van vader Donker op de Boijlerweg nr. 51 en in 1948 ontstaat het idee om thuis een kraaminrichting te beginnen. Trien heeft de ervaring én de benodigde diploma's. In het voorhuis worden twee kraamkamers ingericht en het voorziet duidelijk in een behoefte want in de ruim 3 jaar dat dit draait worden er zeker 50 baby's geboren.

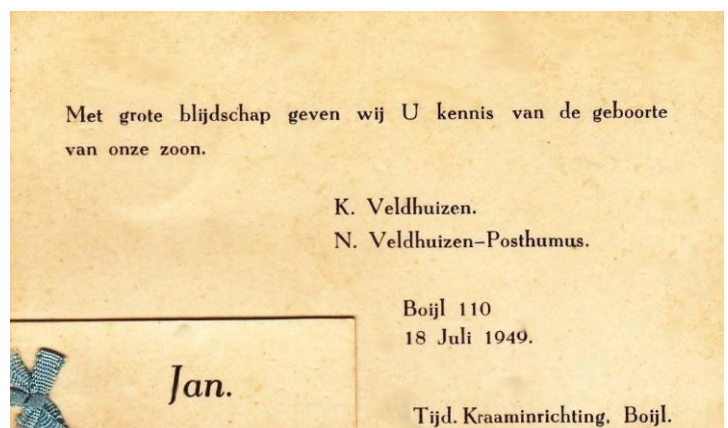
Met zelf twee kleine kinderen (Jan 1943 en Hendrik 1946) is het flink aanpakken!

De jonge moeders blijven 9 of 10 dagen en worden volledig door Trien verzorgd. Bij een bevalling is de regio vroedvrouw mevrouw Klein - du Pont of een arts aanwezig.

Bezoekuren zijn op vaste tijden en wanneer het erg druk is helpt buurvrouw Finie Dokter-Veurman haar met de huishouding.

Regelmatig komt een inspecteur van volksgezondheid langs en Trien schrijft in haar levensverhaal: 'Nooit op- of aanmerkingen gehad'.

De kraamvrouwen komen uit Boijl en de omliggende dorpen. Het verst weg komt een schippersvrouw uit Groningen, haar ouders wonen in Olderberkoop.

Wanneer Neeltje Veldhuizen in 1949 haar zoon Jan krijgt is het druk in de kraaminrichting met wel drie jonge moeders tegelijk. De bedjes zijn allen bezet en zoon Jan brengt zijn eerste levensdag door in een kartonnen doos!

Het is soms wel héél erg druk met meerdere kraamvrouwen tegelijk en Hendericus oordeelt dat hun eigen kinderen niet altijd de nodige aandacht krijgen. Trien is het daar eigenlijk ook wel mee eens en ondanks dat ze het mooi en dankbaar werk vindt, besluit ze te stoppen met de kraaminrichting. De vroedvrouw en de artsen vinden het ook jammer maar de eigen kinderen gaan toch voor.

De zonen van de buurvrouwen Harmke Mailly en Minke Boelen worden na de sluiting nog wél bij Donker geboren. Als Minke er haar tweede zoon Harrie krijgt, past Harmke bij haar thuis op Jan, Minke's oudste zoon. Zo ging dat in die jaren.

Soms komen Jan of Hendrik vragen of ze een poosje bij de kraamvrouw mogen spelen of een boekje lezen en dat is tijdens de 10 dagen bedrust, een welkome afleiding. Hendericus beschadigt bij een ongeval in de stal enige rugwervels. Ze hebben geen opvolgers voor de boerderij en worden boer -af- .

In 1962 vertrekken ze naar Laag Keppel. Trien wordt hoofdverpleegster in revalidatiecentrum 'den Ooiman' in Doetinchem. Hendericus wordt er portier – telefonist en gaat een opleiding boekhouden volgen. 'Een hele stap van werkgever naar werknemer' schrijft Trien! Haar man volgt nog diverse opleidingen en werkt als administrateur.

Na enige jaren wordt Trien achtereenvolgens directrice van een aantal middelgrote bejaardentehuizen en ook na haar pensionering werkt ze nog een tijd als interim-directrice bij verschillen tehuizen.

Als ze ouder worden keren ze, na een bewogen en welbesteed leven, terug naar hun geboortegebied. Ze verhuizen naar 'de Menning' in Wilhelminaoord waar ze beiden, vrij kort na elkaar, ook overlijden. Hendericus in 2001 en Trien in 2002.

J. C. MAILLY en
H. MAILLY-VAARTJES

geven U met blijdschap kennis van
de geboorte van hun zoon

JOHANNES

Boijf, 20 September 1951.

Heerenveen – Ziekenhuis

Met dank aan Jan Donker die ons het levensverhaal van zijn moeder ter inzage gaf.

Namens 'Archiefgroep Boijf'
Jellie Menger.